

+ BARTHOLOMEÛS
DOOR DE GENADE GODS AARTSBISSCHOP VAN CONSTANTINOPEL
NIEUW ROME EN OECUMENISCH PATRIARCH
AAN HEEL DE KERK GRATIE, VREDE EN GENADE
VANWEGE DE HEER EN SCHEPPER VAN HEEL DE SCHEPPING
EN ONZE GOD EN REDDER JEZUS CHRISTUS

Broeders in de Heer,

Door de genade Gods treden we morgen het nieuwe kerkelijke jaar binnen, en gaan we verder “door hem die ons bemint” en belijden we samen met Hem en geven we verantwoording “over de hoop die in ons is”, al levend in de Kerk, in en volgens Christus, die ons heeft aangekondigd “alle dagen met ons te zijn tot aan het einde der tijden.”

Er zijn 28 jaren voorbij gegaan sinds de vastlegging door de Oecumenisch Patriarch in conciliaire beslissing van de eerste dag van het kerkelijk jaar als de dag van de bescherming van het milieu, gedurende dewelke er in het heilige centrum van de Orthodoxie gebeden en smeekbeden worden uigestuurd ter wille van heel de schepping. De patriarchale brief in kwestie nodigde de hele orthodoxe en de rest van de christelijke wereld uit om tijdens die dag beden van dankzegging uit te sturen naar de Schepper van alles voor het grote geschenk dat de schepping is, maar ook smeekbeden voor de bescherming ervan.

We drukken onze vreugde en voldoening uit van onze Patriarch voor de bijval en de rijkelijke vruchten van dit initiatief in kwestie van de Kerk in Constantinopel. We hebben de geestelijke wortels van de ecologische crisis aangeduid en de noodzaak aan een verandering in instelling en het opnieuw op orde stellen van de waarden van de hedendaagse mens. Het is bevestigd dat de uitbuiting en verwoesting van de schepping een verdraaiing en slechte wijziging inhouden van de christelijke ethos en geen noodzakelijke consequentie van het bijbels gebod “wees vruchtbaar en wees talrijk”, dat het anti-ecologisch gedrag een belediging is jegens de Schepper en negering van Zijn geboden, en dat dit indruist tegen de waarlijke bestemming van de mens. Het is niet mogelijk dat er een leefbare ontwikkeling bestaat ten koste van de geestelijke waarden en het natuurlijk milieu.

De Heilige Grote Kerk van Christus, de Orthodoxe Kerk, bracht en brengt de milieubewuste dynamiek van ons Orthodox geloof naar voren, hierbij de eucharistische benutting van de schepping aantonende, de functie van de gelovige als een soort priester van de schepping, die hij ononderbroken aan de Schepper van al aanbiedt, en de onovertreffelijke waarde van de ascetische geest, als een antidoot tegen

de hedendaagse genotzucht. Inderdaad, de eerbied voor de schepping behoort tot de kern van de orthodoxe traditie.

Het feit dat, hoewel het zeker is dat de ecologische crisis alsmaar groter wordt, de mensheid haar oren in de naam van de economische groei en technologische toepassingen sluit voor de uit alle richtingen komende verzoeken voor een radicale gedragswijziging tegenover de schepping, wekt bijzondere ongerustheid op. Het is duidelijk dat de veroorzaakte verandering van het natuurlijk milieu een gevolg vertegenwoordigt van een bepaald model van economische groei die onverschillig staat tegenover haar anti-ecologische gevolgen. De korte-termijn baten bij de toename van de levensstandaard in bepaalde gebieden van de planeet verhullen de onzin van de uitbuiting en verloedering van de schepping. De economische activiteit, die het 'huis van het leven', de schepping, niet respecteert, is eco-anomie in plaats van economie, of vanuit de vertaling van het begrip economie, zijnde huishoudkunde, gaat het over huishoud-onkunde dan wel huishoudkunde. De onmatige focus op het economische van de globalisering gaat vandaag hand in hand met de sprongsgewijze vooruitgang van de wetenschap en technologie, die ondanks hun grote bewezen diensten worden vergezeld van een hoogmoed tegenover de natuur en die tot veelvormige uitbuitingen ervan leidt. De hedendaagse mens weet ervan, maar handelt alsof hij niet weet. Hij weet dat de natuur zichzelf niet tot in het oneindige kan vernieuwen, maar blijft onverschillig jegens de negatieve consequenties van deze "technopolis" op het milieu. Deze effectief explosieve mengeling van de buitensporige focus op het economische aspect met de verkeerde benadering naar de wetenschap toe, zijnde het onbegrensde vertrouwen in de kracht van de wetenschap en de technologie, vergroot de gevaren voor de integriteit van de schepping en voor de mens zelf.

Het zo genoemde Heilig en Groot Concilie van de Orthodoxe Kerk heeft in wijsheid en duidelijkheid de gevaren benoemd van de "zelfwettiging van de economie", haar autonoom worden van de levensbehoeften van de mens, die enkel kunnen worden beantwoord in een leefbaar natuurlijke omgeving, en stelde een economie "gefundeerd in de principes van het Evangelie" voor, en de confrontatie van het huidig ecologisch probleem "op de basis van de principes van de christelijke tradities". De traditie van de Kerk eist, tegenover de actuele dreigingen, een "radicale mentaliteits- en gedragswijziging" jegens de schepping, een geest van ascese, "soberheid en onthouding" tegenover de "begerigheid", de "vergoddelijking van de behoeften en van de materiële instelling". Het zo genoemde Heilig en Groot Concilie heeft met nadruk ook verwezen naar de "maatschappelijke dimensies en de tragische gevolgen van de verwoesting van het natuurlijk milieu". Die beslissingen van het concilie volgende, onderstrepen we in onze huidige brief het nauwe verband tussen de milieu- en maatschappelijke problemen en hun gemeenschappelijke wortels in de dwaasheid van het hart zonder God, in de val en de zonde, in de kwade benutting van de Godsgeschonken vrijheid van de mens. Aan de vernietiging van de natuur en de maatschappij gaat altijd een innerlijke omverwerping van waarden voor, een geestelijke en ethische ineenstorting. Wanneer het hebben de macht neemt over onze

geest en hart, is onze instelling tegenover onze medemens alsook tegenover de schepping onvermijdelijk materialistisch en onbarmhartig. De zieke boom brengt volgens de bijbel altijd zieke en slechte vruchten voort.

We benadrukken respectievelijk dat ook het respect voor de schepping en de mens dezelfde geestelijke bron en vertrekpunt kent, de met andere woorden hernieuwing van de mens en zijn begenadigde vrijheid in Christus. Zoals de natuurverwoesting en het maatschappelijk onrecht samen gaan, zo ook is de natuurliefhebbende instelling en de maatschappelijke solidariteit ondeelbaar.

Het spreekt vanzelf, dat voor de confrontatie van de actuele veel-dimensionele crisis van de mens, zijn beschaving en zijn woonplaats er een veelzijdige aanporing en gemeenschappelijke inzet vereist is. Zoals voor alle grote problemen is het ook voor de elkaar aanvullende crisissen van het natuurlijk milieu en de maatschappij onmogelijk om het hoofd geboden te worden zonder de interchristelijke en interreligieuze dialoog. De dialoog is hier een vruchtbare grond om de verscheidende bestaande ecologische en maatschappelijke tradities tot recht te laten komen, voor ecologische en maatschappelijke sensibilisering, alsook voor een opbouwende kritiek tegen de uitsluitend technologische en economische vooruitgang, alsook het individugecentreerde model, ten koste van de schepping en van de beschaving van de persoon. Tot slot benadrukken we opnieuw de onscheidbare van het respect voor de schepping en voor de menselijke persoon, en nodigen we allen met goede wil uit tot de goede strijd ter bescherming van het milieu en de instelling van de solidariteit, en smeken we tot de Heer die al het goede schenkt, met de voorbeden van de Alheilige en immer zalig geprezen Moeder Gods, dat hij aan zijn kinderen een vuur in het hart schenke voor heel de schepping en een aansporing lief te hebben en goed te doen.

2017, 1ste september
Bartholomeüs van
Constantinopel
Vurige smeker tot God
voor u allen